

spáchaní krádeže nebo před tím ve srozumění. Pouhé převedení věci ukradené na sebe, jež dlužno spařiti v pití odcizených lihovin po dokonané krádeži, nemůže, hledíc k speciální skutkové podstatě §u 185 tr. zák., bez zjištěného dorozumění s pachateli před činem založit skutkovou podstatu krádeže neb spoluviny na ní. V naznačených směrech neobsahuje však rozsudek dostatečných zjištění ani po objektivní stránce (zda a jakým způsobem obžalovaný G. při krádeži spolupůsobil, při kterých konkrétních útocích, ohledně kterého množství lihovin a v jaké ceně), ani po stránce subjektivní. Kdyby přesným zjištěním v tomto směru byl vyloučen předpoklad, že jde o krádež ve společnosti dle §u 174 II. a) tr. zák., nebo vůbec o krádež, bylo by o skutku obžalovaného G-a uvažovati ještě s dalšího hlediska zločinu, případně přestupku podílnictví na krádeži.

Čís. 1817.

Obecní polní hlídač nepožívá ochrany §u 68 tr. zák., nebyl-li v době spáchaného činu obcí řádně ustanoven, byť i byl okresní politickou správou do přísahy vzat.

Požívá ochrany jen pokud nevybočuje z mezí povinností jeho povolání mu vykázaných.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1924, Zm I 716/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského jakožto nalézacího soudu v Praze ze dne 19. září 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem proti veřejným zřízením a opatřením ve smyslu §u 312 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Dovolávajíc se číselně zmatečnosti §u 281 čís. 9 a) tr. ř., vytýká zmateční stížnost, poukazujíc k tomu, že Bohumil S. byl politickou správou ustanoven polním hlídačem bez vědomí obce, rozsudku zřejmě neúplnost, pokud se nezabývá věcně obsahem přípisu obecního úřadu v L. ze dne 12. srpna 1924, při hlavním přelíčení přečteného. Soud bere na základě dekretu okresní politické správy na Kladně za prokázáno, že Bohumil S. jest obecním přísežným hlídačem; z předloženého duplikátu tohoto dekretu ze dne 3. září 1922 skutečně vyplývá, že Bohumil S. k žádosti obecního úřadu v L. dne 8. srpna 1919 vykonal přísahu ve smyslu zákona ze dne 12. října 1875, čís. 76 z. zák. jako ustanovený polní hlídač pro obvod obce L-cké; avšak v příkrém rozporu s obsahem tohoto dekretu jest přípis obecního úřadu v L. ze dne 12. srpna 1924, dle něhož obecnímu úřadu známo není, zdali Bohumil S. hlášen byl politické správě jako polní hlídač, ježto ani odznak veřejně nenosí. Obsah tohoto přípisu rozsudek cituje; hodnocením jeho obsahu, pro

řádné posuzování věci velmi závažného, se však nezabývá. Z ustanovení zákona ze dne 12. října 1875 čís. 76 z. zák. vyplývá, že k ochraně polního majetku mají se zřídit polní hlídači, a je dle druhého odstavce Šu 18 zpravidla každá obec povinna pro pozemky svého obvodu příslušný personál k ochraně polního majetku ustanoviti. Dle Šu 19 mohou i jednotlivci (majitelé alespoň 50 hektarů pozemků) zvláštní zřízení pro pozemky tyto ustanoviti. Má-li takto obcí nebo jednotlivcem zřízenému hlídači propůjčena býti vlastnost veřejné stráže ve smyslu zákona ze dne 16. června 1872, čís. 84 ř. zák., musí dále hlídač okresní politickou správou býti potvrzen a vzat v přísahu (§ 20 čís. 1 uvedeného zemského zák.).

Dle druhého odstavce Šu 20 lze však jen k žádosti toho, kdo hlídače ustanovil, jej potvrditi a v přísahu vzíti. Konstitutivním a rozhodujícím aktem je tedy ustanovení obcí neb oprávněným jednotlivcem; potvrzení okresní politickou správou a vzetí do přísahy je významu pouze sekundárního, sloužící tomuto účelu, by hlídači pokládáni byli za veřejnou stráž. Oznamuje-li obecní úřad v L. ve svém přípise ze dne 12. srpna 1924, že mu není známo, zda politické správě Bohumil S. hlášen byl jako polní hlídač a že ani odznak polního hlídače veřejně nenosí, objevují se vážné pochybnosti, je-li S. vůbec dle Šu 18 cit. z. zák. řádně ustanoveným obecním polním hlídačem. V dekretu okresní politické správy (duplikátu ze dne 9. září 1922) uvádí se ovšem, že pro katastrální okres obce L-cké k žádosti obecního úřadu v L. do přísahy byl vzat; avšak s ohledem na shora uvedený přípise obecního úřadu není vyloučeno, že k přísaze této došlo snad nedorozuměním, neb nedopatřením, případně i činem svémocným bez souhlasu obce neb bez řádného ustanovení obcí, aneb, že S. v roce 1919 obecním hlídačem polním ustanoven byl, že však úřadu toho obecním úřadem později zase byl zbaven. Veškeré tyto okolnosti vyžadují náležitého vysvětlení, neboť není myslitelné, aby obec podala vyjádření shora uvedeného obsahu, — předpokládaje přirozeně jeho správnost, — byl-li S. řádně obcí polním hlídačem ustanoven, vykonával-li úřad ten v oboru §§y 26 až 29 cit. z. zák. blíže vymezeném řádně, obzvláště i v době činu, o nějž tu jde, a nebyl-li úřadu toho snad obcí později zbaven; právem stěžuje si proto obžalovaný do rozsudku, pokud se obsahem zmíněného přípisu obecního úřadu blíže nezabývá, a bude na nalézacím soudu, aby po případném dalším šetření přesně zjistil, byl-li S. v době spáchaného činu ještě obcí řádně ustanoveným polním hlídačem čili nic; nebyl-li jím, buďto že obcí vůbec hlídačem ustanoven nebyl, buďto že dodatečně úřadu toho obcí byl zbaven, pak nelze ho považovati za veřejnou stráž ve smyslu zákona z 16. června 1872, čís. 84 ř. zák., byť i okresní politickou správou dne 8. srpna 1919 byl jako polní hlídač do přísahy vzat a byť i snad obec byla opomenula ve smyslu Šu 30 odstavce druhý z. zák. čís. 76 z roku 1875 případnou změnu personálu politické správě řádně ohlásiti.

Avšak i kdyby tu byly zákonitě předpoklady, by S-a byl považován za úřední osobu zákonem chráněnou, nelze upříti zmateční stížnosti oprávněné, pokud dále s hlediska Šu 281 čís. 5 tr. ř. vytýká rozsudku

vnitřní rozpor, správněji nedostatek důvodů, ohledně otázky, staly-li se urážky stěžovateli za vinu kladené, když S. »svou službu konal«. Rozsudek ve směru tom vylučuje skutkovou povahu zločinu ve smyslu Šu 81 tr. zák., poněvadž S. odcházejí z místa, kde výstup s K-ovou měl, již nebyl v žádném »služebním výkonu«; uznal ho však vinným přestupkem Šu 312 tr. zák., ježto se ještě »nalézal ve službě«. V čem tato služba pozůstávala, z důvodů patrně není; nelze seznati z důvodů, nalézal-li se snad S. jako řádně stanovený hlídač polní na obvyklé služební obchůzce v okrsku jemu přikázaném, aneb má-li soud za to, že se nalézal ve službě proto, že byl právě na odchodu od místa, kde předsevzal určitý služební výkon. Bude na soudu nalézacím, aby v tomto směru svůj výrok náležitě odůvodnil, při čemž se podotýká, že v zásadě dostává se polnímu hlídači ochrany zákona po celou dobu nepřetržitého jeho úřadu od formálního započetí až do formálního zakončení úředního jednání; vybočuje-li však v době té z mezí povinností jeho povolání mu vykázaných způsobem takovým, že lze úřední jednání považovati na tu dobu věcně za přerušené, nemůže se dovolávati zvláštní ochrany zákona, poněvadž takové jednání, vypadající z rámce povinností, nespadá pod pojem vykonávání služby; třeba tedy zjistiti, jednak, že útok na S-u se stal v době mezi formálním započtím a zakončením úředního jednání, dále však i že S-ou nebylo z něho právě v době útoku — (přihlížeje k jeho předchozímu chování se vůči K-ové, již stěžovatel — otec její — přispěl na pomoc) — vybočeno, a že úřední jednání nebylo přerušeno, byť i ne formálně, tož přece aspoň věcně.

Čís. 1818.

Dodatkovou otázku ve směru Šu 2 písm. b) tr. zák. nutno dáti porotcům, byl-li stav střídavého pomnutí smyslů pozitivními výsledky trestního řízení i jen napovězen.

(Rozh. ze dne 2. prosince 1924, Zm I 736/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního soudu v Táboře ze dne 14. října 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem úkladné vraždy loupežné podle §§ 134 a 135 čís. 1 a 2 tr. zák., zločinem krádeže podle §§ 171, 173 tr. zák. a přestupkem podle Šu 36 čís. patentu ze dne 24. října 1852, čís. 223 ř. zák., zrušil napadený rozsudek a odkázal věc do první stolice k opětovnému projednání a rozsouzení v nejbližším zasedání porotním.

Důvody:

Zřejmě odůvodněna jest zmateční stížnost obžalovaného pokud provádí zmatek dle Šu 344 čís. 6 tr. ř., protože nepoložením dodatkové otázky ve směru Šu 2 písm. b) tr. zák. porušen byl předpis Šu 319 tr. ř. Předpis ten nařizuje, že položití jest porotcům v tom směru zvláštní